

J. Paščenko: *Ukrajinsko-hrvatske književne poredbe.* Split, Književni krug, 2010.

Knjiga je nastala s težnjom upućivanja na značajnu i nedovoljno proučenu temu hrvatsko-ukrajinskih poredbi u književnosti. One se daju promatrati na razini različitih kulturnih epoha i pojava, stilskih izražaja te mogu pružiti spoznaje korisne za povijest nacionalnih književnosti, za slavistiku i komparatistiku.

Potonja se kao jedna od osnovnih disciplina vezanih za proučavanje literature, zajedno s poviješću i teorijom književnosti, u različitoj mjeri približavala predloženoj temi u ukrajinskoj i hrvatskoj znanosti. Metode i rezultati istraživanja u ukrajinskoj filologiji, o čemu se govori u knjizi, upućuju na zaključak o perspektivnosti takvih proučavanja. Oni se nadovezuju i na problematiku razvoja komparatistike kao discipline koja je u ukrajinskoj znanosti doživljavala svoju evoluciju ovisnu o stanju teorije književnosti.

Suvremena ukrajinska komparatistika, razvijajući se u procesu formiranja vlastite znanstvene paradigme, oslobađajući se prethodnih ideoloških stega, tragajući za novom metodologijom, nužno se suočava s problemima terminološkoga sadržaja, razgraničavanja s drugim srodnim disciplinama, ali se naslanja i na rezultate prethodnih istraživanja. U tom kontekstu, predložena ukrajinsko-hrvatska proučavanja predstavljaju jedan od izraza sinteze spoznaja ostvarenih na tome polju i pokušaja pružanja nove interpretacije.

Ukrajinsko-hrvatske povijesno-kulturne, kao i književne veze, prilično su široke i predstavljaju kontinuitet koji ima korijene već u drevnom razdoblju - riječ je dakako o problemu etnogeneze Hrvata i Ukrajinaca.

Dalje možemo pratiti različite oblike ukrajinsko-hrvatskih komuniciranja od ranog srednjovjekovlja do pada staroukrajinske države (sredina 13. stoljeća). Renesansno je doba obilježeno povijesnim uvjetima nepogodnim za razvoj ukrajinske kulture, ali određene komparacije se naziru i u tom razdoblju, posebice u zapadnoukrajinskim regijama. Međutim, barokno doba prilično je bogato građom koja se da promatrati na kontaktnoj, tipološkoj razini. Slične osobitosti su karakteristične i za naredna vremena u kojima pratimo raznovrsne izraze komuniciranja dviju književnosti od prosvjetiteljstva i nadalje, tijekom 19. i 20. stoljeća, a novo razdoblje od kraja minuloga vijeka do današnjice obilježeno je dinamičkim procesima društveno-političkih promjena.